Omgevingsveiligheid

Oostpoort te Haarlem

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0505018.100
concept revisie 0.1
13 januari 2026

www.anteagroup.nl

Omgevingsveiligheid

Oostpoort te Haarlem

projectnummer 0505018.100
concept revisie 0.1
13 januari 2026

Auteur(s)
Adviesgroep SAVE

Opdrachtgever
Gemeente Haarlem
Postbus 3333
2001 DH HAARLEM

Colofon

Projectgroep
R.N. Hoencamp
K. Heinst

Gecontroleerd
W.W.H.G. Gruijters

datum	beschrijving	vrijgave
13 januari 2026	Concept	W. Daggenvoorde

Inhoudsopgave

1. Inleiding **4**

1.1 Leeswijzer 4

2. Beleidskader **5**

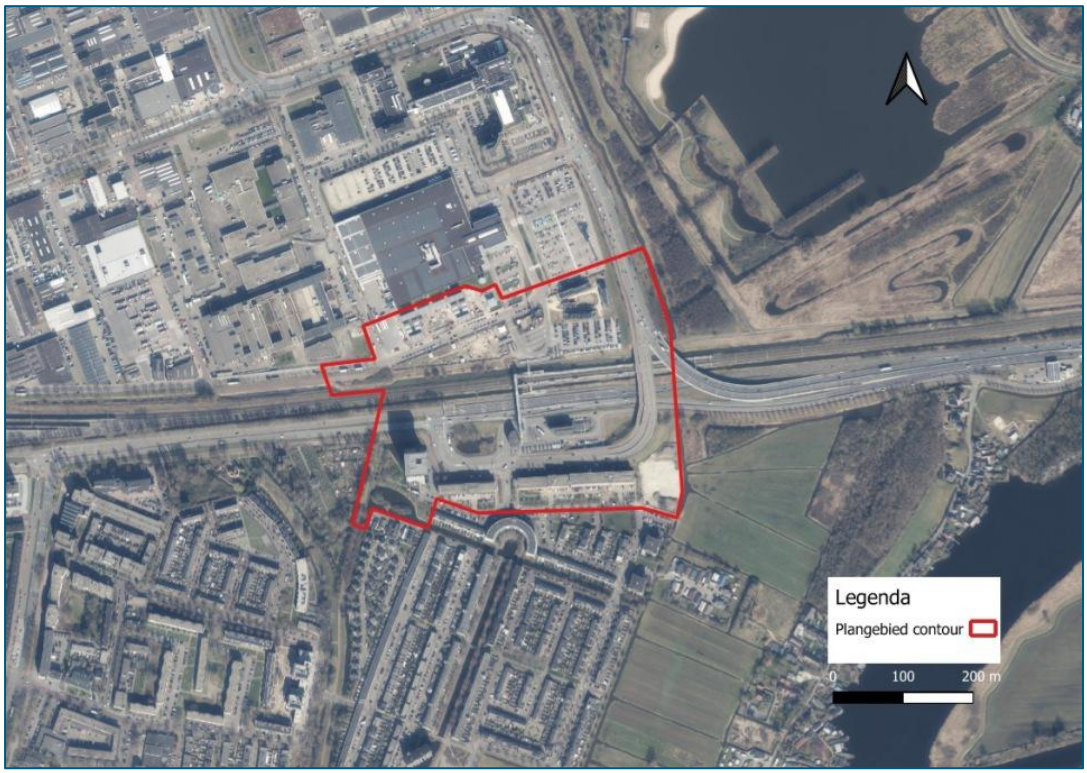
3. Beschouwing risicobronnen **7**

4. Conclusies **8**

1. Inleiding

De gemeente heeft plannen voor de ontwikkeling van Hart voor Oostpoort, een heel nieuw stedelijk woon- en werkmilieu in Haarlem. De plannen omvatten 899 woningen, 9743 m^2 werkprogramma, 3428 m^2 voorzieningen, 6201 m^2 speciaal en 13570 m^2 parkeren. Het gebied bevindt zich rondom het station Haarlem Spaarnwoude.

In het kader van de ruimtelijke procedure en de evenwichtige toedeling van functies aan locaties dient het aspect omgevingsveiligheid te worden beschouwd. De voorgaande beschouwing voor het aspect omgevingsveiligheid heeft plaatsgevonden onder de oude wetgeving, daarnaast zijn er veranderingen ten opzichte van de ontwikkeling. Antea Group is in dit kader gevraagd om een nieuwe beschouwing omgevingsveiligheid op te stellen. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.1.

Figuur 1.1. Ligging van het plangebied.

1.1 Leeswijzer

In **hoofdstuk twee** wordt ingegaan op enkele hoofdzaken met betrekking tot het omgevingsveiligheidsbeleid. In **hoofdstuk drie** worden de risicobronnen in relatie tot het plangebied beschouwd. Ten slotte worden in **hoofdstuk vier** de conclusies van het onderzoek beschreven.

2. Beleidskader

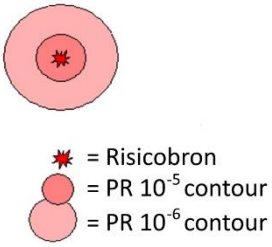
Introductie omgevingsveiligheid

De maatschappelijk doelen van de Omgevingswet zijn het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving. Omgevingsveiligheid gaat daarbij over de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen bij een milieubelastende activiteit (mba). Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), een uitvoeringsbesluit van de Omgevingswet, geeft de hoofdlijnen voor de beoordeling voor de omgang met omgevingsveiligheid.

Binnen de omgevingsveiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Hoewel beide begrippen onderlinge samenhang vertonen zijn er belangrijke verschillen. Hieronder worden beide begrippen verder uitgewerkt. Aansluitend worden andere belangrijke begrippen toegelicht.

Plaatsgebonden Risico (PR)

Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die 24 uur per dag op die plaats aanwezig is. Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergegeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. De bescherming die binnen deze contouren geboden moet worden is afhankelijk van de kwetsbaarheid van de functies in de gebouwen en locaties. Bijlage VI van het Besluit kwaliteit leefomgeving maakt onderscheid in zeer kwetsbare functies zoals ziekenhuizen en kinderdagverblijven, kwetsbare functies zoals woningen, en beperkt kwetsbare functies zoals kleine kantoren en werkplaatsen.

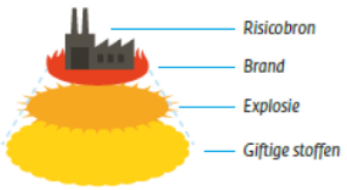

Binnen de 10^{-6}/jaar-contour (welke als grenswaarde fungeert) mogen geen nieuwe (zeer) kwetsbare gebouwen gerealiseerd worden. Voor beperkt kwetsbare gebouwen geldt de 10^{-6}/jaar-contour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde. Dat betekent dat die functies in principe niet zijn toegestaan, maar dat het bevoegd gezag met een goede motivatie mogelijk kan afwijken.

Aandachtsgebieden en groepsrisico (GR)

Vanaf het van kracht worden van de Omgevingswet bestaan er, voor toen bestaande risicovolle mba's, van rechtswege aandachtsgebieden langs of rondom een risicovolle mba. In bijlage VII van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt – voor de daarin aangewezen risicobronnen – een vaste afstand voor deze aandachtsgebieden gegeven, of is aangegeven dat deze aandachtsgebieden berekend moeten worden. Een aandachtsgebied is een gebied waarbinnen personen in een gebouw onvoldoende beschermd kunnen zijn tegen de gevolgen van een incident met gevaarlijke stoffen. De Omgevingswet kent drie soorten aandachtsgebieden:

- een brandaandachtsgebied (bijvoorbeeld voor een plasbrand langs het spoor of fakkelbrand bij een hogedruk aardgastransportleiding);
- een explosieaandachtsgebied (bijvoorbeeld voor een BLEVE langs het spoor of bij een LPG-tankstation);
- een gifwolkaandachtsgebied (bijvoorbeeld rondom chemische bedrijven).

Binnen een aandachtsgebied moet de gemeente in het omgevingsplan beschouwen hoe groepen mensen beschermd worden en of deze bescherming afdoende is (artikel 5.15 Bkl). Een gemeente kan daarbij gebruik maken van een groepsrisicoberekening om de rekenkundige hoogte van het groepsrisico te bepalen.

Kans en effect

Een aandachtsgebied markeert het gebied waarbinnen het effect van een incident met gevaarlijke stoffen het meest nadrukkelijk optreedt. De omvang van een aandachtsgebied zegt niets over de kans op een incident. Het aandachtsgebied langs de Betuweroute is bijvoorbeeld even breed als het aandachtsgebied langs een spoorlijn waarover maar weinig gevaarlijke stoffen worden vervoerd. De plaatsgebonden risicocontour, de contour die de kans op een incident ruimtelijk weergeeft, is langs de Betuweroute echter vele meters breder dan bij een spoorlijn met weinig vervoer van gevaarlijke stoffen.

Voorschriftengebieden

Aandachtsgebieden zijn geïntroduceerd om een betere communicatie over de ruimtelijke impact van incidenten met gevaarlijke stoffen mogelijk te maken. Binnen een brand- en explosieaandachtsgebied moet een gemeente voorschriftengebieden aanwijzen[1] als het omgevingsplan zeer kwetsbare functies toestaat. Als het omgevingsplan geen zeer kwetsbare functies toestaat, maar enkel kwetsbare of beperkt kwetsbare functies, kán een gemeente een voorschriftengebied aanwijzen. Binnen een voorschriftengebieden gelden er bij nieuwbouw aanvullende bouwkundige eisen, conform artikel 4.90 tot en met 4.96 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).
Deze bouwkundige eisen gelden niet voor de bestaande bebouwing of bij verbouw.

Attentiegebieden

Aandachtsgebieden zijn gebieden waar personen binnenshuis onvoldoende bescherming kunnen hebben in geval van een incident met gevaarlijke stoffen. Omdat personen niet enkel binnen verblijven hanteren Veiligheidsregio's deze zogenaamde attentiegebieden, met als doel om binnen deze gebieden te toetsen hoe de veiligheid voor personen in de open lucht geoptimaliseerd kan worden.

Brzo-bedrijven zijn Seveso-bedrijven geworden

De zwaardere risicovolle bedrijven zijn in lijn met de Europese regelgeving aangewezen als Seveso-bedrijven (voorheen was de Nederlandse benaming: Brzo-bedrijf). Op onderdelen verschilt het wettelijk kader van Seveso-bedrijven van dat van andere milieubelastende activiteiten (mba). Voor Seveso-bedrijven geldt eenzelfde normering van het plaatsgebonden risico en gelden ook aandachtsgebieden.

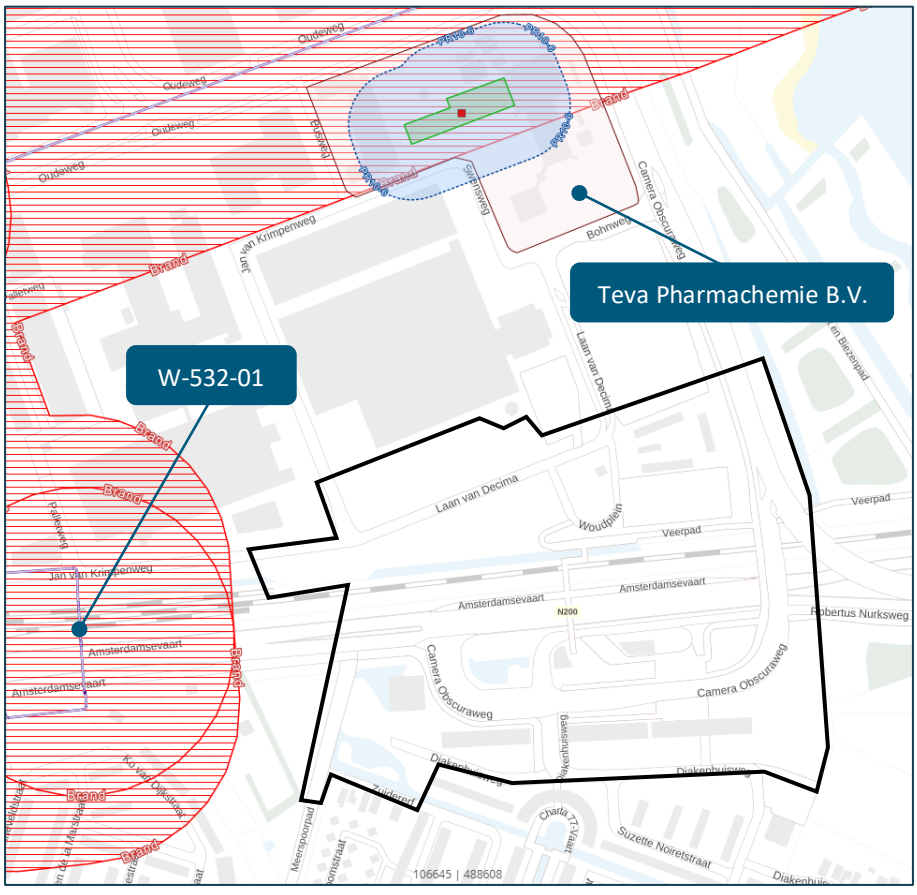
[1] Deze verplichting bestaat niet binnen een gifwolkaandachtsgebied.

3. Beschouwing risicobronnen

In de omgeving van het plangebied bevinden zich geen relevante risicobronnen. De dichtstbijzijnde risicobronnen, een hogedruk aardgastransportleiding en het bedrijf Teva Pharmachemie B.V., liggen op een dermate grote afstand dat deze onder de omgevingswet niet relevant zijn met betrekking tot de geplande ontwikkeling.

Teva Pharmachemie B.V. kan in te toekomst plannen hebben om de activiteiten uit te breiden of aan te passen. Dit kan ertoe leiden dat de PR 10^{-6}-contour groter wordt. Het is niet aannemelijk dat deze contour over het plangebied zal reiken. In de omgeving van Teva liggen daarnaast meerdere gebouwen waardoor een significante uitbreiding van de pr-contour naar verwachting niet vergund zal worden. Wel is het mogelijk dat Teva brand, explosie- en/of gifwolkaandachtsgebieden introduceert. Deze gebieden kunnen tot over het plangebied reiken. Binnen het plangebied zal dit niet tot grote problemen leiden aangezien er geen zeer kwetsbare functies zijn voorzien. In het geval van (beperkt) kwetsbare functies kan de gemeente maatregelen eisen aan de gebouwen gelegen binnen de aandachtsgebieden, door middel van het aanwijzen van een brand- of explosievoorschriftengebied. Dit vormt echter geen harde beperking ten aanzien van de ontwikkelingen binnen het plangebied.

In figuur 3.1 is de ligging van de dichtstbijzijnde risicobronnen ten opzichte van het plangebied weergegeven.

Figuur 3.1. Ligging van de dichtstbijzijnde risicobronnen ten opzichte van het plangebied (zwart). Een hogedruk aardgastransportleiding (W-532-01) met een brandaandachtsgebied (rood) en het bedrijf Teva Pharmachemie B.V. met een PR 10^{-6}-contour (blauw).

4. Conclusies

Het voornemen bestaat om Hart voor Oostpoort te ontwikkelen, een heel nieuw stedelijk woon- en werkmilieu in Haarlem. De plannen omvatten 899 woningen, 9743 m^2 werkprogramma, 3428 m^2 voorzieningen, 6201 m^2 speciaal en 13570 m^2 parkeren. In het kader van de ruimtelijke procedure en de evenwichtige toedeling van functies aan locaties dient het aspect omgevingsveiligheid te worden beschouwd.

In de omgeving van het plangebied bevinden zich geen relevante risicobronnen. Het aspect omgevingsveiligheid vormt dan ook geen beperkingen ten aanzien van de ontwikkeling.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1800 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensoring en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Zutphenseweg 31D
7418 AH Deventer
Postbus 321
7400 AH Deventer

Copyright ©
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontlenen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl